

دانشگاه علوم پزشکی مشهد
دانشکده علوم پزشکی کاشمر

طرح دوره (course plan)

نام درس: پرستاری در اختلالات سلامت مادر	کد درس:	تعداد واحد: ۱.۵
مقطع تحصیلی: کارشناسی پیوسته	رشته تحصیلی: پرستاری	پیشنیاز: پرستاری بهداشت مادر و کودک
گروه آموزشی: پرستاری	روز و ساعت برگزاری: چهارشنبه ۱۰-۱۲	مسئول درس: خانم نیازی
هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با موارد غیر طبیعی و موقعیت های آسیب پذیر در مراحل مختلف باروری (حاملگی ، زایمان ، بعد از زایمان ، نوزادان و مشکل نازائی)، بررسی و شناخت خانواده در موقعیت های بحرانی به خصوص مادر و نوزاد در معرض خطر و کشف مشکلات بالقوه و بالفعل سلامتی آنان و به کارگیری مناسب تدابیر پرستاری در شرایط بحرانی ، برای تطبیق خانواده با اینگونه موقعیت ها		
اهداف اختصاصی دوره: • خونریزی های نیمه اول بارداری را نام برده و هریک را شرح دهند. • نحوه برخورد با خونریزی مامایی در نیمه اول را بیان کنند. • خونریزی های نیمه دوم بارداری را نام برده و هر یک را شرح دهند. • نحوه برخورد با خونریزی مامایی را بیان کنند. • تقسیم بندی شدت خونریزی ها را بدانند • استفراغ و خیم بارداری را تعریف کند . • علل، تدابیر درمانی و پرستاری و آموزشهای لازم برای مادران دچار استفراغ و خیم بارداری را شرح دهد. • اختلالات فشارخون در بارداری را تعریف و طبقه بندی نماید . • علل و علل اختلالات فشارخون در بارداری را شرح دهد . • تدابیر درمانی و پرستاری در مادران با اختلالات فشارخون در بارداری را بیان کند . • طبقه بندی بیماریهای قلبی را بیان کند. • بیماریهای قلبی عروقی در بارداری را از نظر تاثیر این بیماری ها بر حاملگی و تاثیر بارداری بر این بیماریها را توضیح دهد		

- اقدامات درمانی در بیماریهای قلبی در بارداری را بیان کند.
- مراقبت های دوران بارداری و آموزش به بیمار را توضیح دهد .
- مراقبت های حین زایمان و پس از زایمان را در این مادران توضیح دهد .
- تغییرات فیزیولوژیک دستگاه تنفسی در بارداری را بیان کند .
- اختلالات ریوی شامل آسم و بیماری سل رادر بارداری توضیح دهد.
- تاثیر حاملگی بر آسم و تاثیر آسم بر بارداری را بیان کند .
- تدابیر درمانی در مادران باردار با آسم را بیان کند .
- سل و تاثیر آن بر بارداری و تاثیر بارداری بر سل را بیان کند .
- تشخیص و غربالگری و تدابیر درمانی را در مادران با سل را توضیح دهد.
- تغییرات فیزیولوژیک دستگاه گوارش در بارداری را توضیح دهد.
- علل وعلائم و راه تشخیص و اداره آپاندیسیت و اثرات آن بر روی سرانجام بارداری را توضیح دهد.
- علل وعلائم و راه تشخیص و اداره کبد چرب حاد بارداری را بیان کند .
- تغییرات فیزیولوژیک دستگاه ادراری در بارداری را توضیح دهد.
- علل وعلائم و راه تشخیص عفونتهای ادراری (باکتریوری بدون علامت، سیستیت، پیلونفریت) در بارداری را بیان کند .
- علل وعلائم و راه تشخیص سنگهای ادرای در بارداری را توضیح دهد .
- بیماریهای عفونی و ویروسی در بارداری شامل (توکسوپلاسموز، سیتومگالوویروس، تبخال ویروسی ،ایدز، هپاتیت و آنفولانزا) را توضیح دهد.
- علل وعلائم و راه تشخیص و اداره دیابت در بارداری را توضیح دهد.
- تاثیر دیابت بر بارداری و تاثیر بارداری بر دیابت را بیان کند .
- تدابیر درمانی و مراقبتی مادران بارداری دیابتی طی بارداریف زایمان و بعد از زایمان را بیان کند.
- تغییرات فیزیولوژیک دستگاه گردش خون در بارداری را توضیح دهد.
- انواع آنمی در بارداری (تالاسمی-کمبود آهن- کمبود اسید فولیک و سیکل سل) را توضیح دهد
- انواع کیست های تخمدان را بیان کند .
- درمان رایج کیست ها در بارداری و عوارض آنها در بارداری را بیان کند.
- بیماریهای تیروئید و تاثیر آنها در بارداری را بیان کند .
- بیماریهای پاراتیروئید و تاثیر آنها در بارداری را بیان کند .
- موارد جراحی در بارداری را بیان کند

- زایمان سریع را از نظر علت و علایم و نشانه ها بیان کند.
- عوارض مادری و جنینی ، درمان و مراقبت های پرستاری در زایمان سریع را بیان کند .
- زایمان مشکل (دیستوشی) را از نظر علت ، علایم و نشانه ها توضیح دهد .
- تشخیص ، درمان و مراقبت های پرستاری در زایمان مشکل را بیان کند .
- دیستوشی شانه ، علت ، عوارض و مدیریت آن را توضیح دهد .
- نمایش بریج ، علت، انواع و درمان آن را بیان کند .
- زایمان زودرس را تعریف کند.
- ریسک فاکتورهای پره ترم را نام ببرد.
- مدیریت و پیشگیری پره ترم را بیان نماید.
- پرولاپس بند ناف و انواع آن را توضیح دهد.
- عوامل مستعد کننده پرولاپس بند ناف را نام ببرد.
- مراقبت های پرستاری در مواجهه با پرولاپس بند ناف را بیان کند .
- زایمان دیررس یا پوست ترم را تعریف کند.
- ریسک فاکتورهای زایمان دیررس را توضیح دهد .
- مراقبت های مربوط به مادران با زایمان دیررس را بداند .
- اختلالات مایع آمنیوتیک را توضیح دهد .
- وظایف مایع آمنیوتیک را بیان کند.
- پلی هیدرآمنیوس را تعریف کند .
- تظاهرات بالینی ، تشخیص و درمان پلی هیدرآمینوس را بیان کند .
- الیگوهیدرآمنیوس را تعریف کند .
- اختلال و وضعیتهای مرتبط با اولیگو هیدرآمنیوس را بداند.
- تشخیص ، درمان و مراقبت های مربوط به اولیگو هیدرآمینوس را بیان کند .
- پارگی پیش از موعد پرد های جنینی PROM را تعریف کند.
- عوارض و پیامدهای PPRM را توضیح دهد.
- اداره PROM با توجه به سن بارداری را بیان کند .
- کلیات بارداری چند قلوپی را شرح دهد .

- اتیولوژی بارداری چندقلویی را بیان کند .
- شیوع چند قلویی را توضیح دهد .
- نحوه تشکیل دوقلوهای مونوزیگوت را شرح دهد.
- تشخیص بارداری دو قلویی را شرح دهد .
- تغییرات بدن مادر در حاملگی چندقلو را شرح دهد.
- پیش آگهی بارداری دو قلویی را شرح دهد
- سزارین را تعریف کند .
- اندیکاسیونهای انجام سزارین را بیان کند .
- مراقبت های قبل از عمل سزارین را توضیح دهد .
- مراقبت های بعد از عمل سزارین را شرح دهد.
- انواع برشهای سزارین را شرح دهد
- تفاوت القا و تقویت لیبر را شرح دهند.
- اندیکاسیون ، کنتراندیکاسیون القا لیبر را نام ببرند.
- سیستم Bishop را توضیح دهد.
- روشهای دارویی و مکانیکی آماده سازی سرویکس را توضیح دهد .
- اندیکاسیونهای آمنیوتومی توضیح دهد.
- آمنیوتومی زودرس و دیررس را توضیح دهد .
- زایمان واژینال ابزاری را تعریف کنید.
- اندیکاسیون های مادری-جنینی زایمان واژینال ابزاری را بیان کنید.
- پیش شرط های لازم برای استفاده از فورسپس را شرح دهید.
- مزایای تئوریک واکيوم بر فورسپس را شرح دهید.
- کنتراندیکاسیونهای استفاده از واکيوم را شرح دهید.
- تکنیک استفاده از واکيوم را شرح دهید.
- عوارض مادری و جنینی کوتاه مدت و طولانی مدت زایمان واژینال ابزاری را توضیح دهید
- خونریزی بعداز زایمان را شرح دهد.
- عوامل زمینه ساز و علل خونریزی بعد از زایمان را شرح دهد.
- داروهای یوتروتونیک و سایر اقدامات درمانی در خونریزی بعد از زایمان را شرح دهد.

- صدمات و پارگی دستگاه ژنیتال را شرح دهد.
- پارگی رحم و واریونگی رحم را شرح دهد.
- آمبولی مایع آمنیون را شرح دهد.
- تب نفاسی و عفونت رحم را شرح دهد.
- ترومبوفلیبیت سپتیک لگن را شرح دهد.
- مشکلات پستانی را شرح دهد.
- ناباروری را تعریف و انواع آن را بیان کند.
- علت‌های ناباروری را بیان کند .
- ناباروری با علت مردانه را توضیح دهد .
- ناباروری با علت‌های مشکلات مرتبط به تخمدان ، لوله های رحم و رحم را توضیح دهد .
- روش‌های کمک باروری شامل ICSI , IVF را شرح دهد .
- عوارض روش‌های ART را بیان کند .

جدول ترتیب ارائه محتوای آموزشی در طول دوره

جلسه	رئوس مطالب
اول	آشنایی با خونریزیهای دوران بارداری در نیمه اول حاملگی (انواع سقط - مول)
دوم	آشنایی با خونریزیهای دوران بارداری در نیمه دوم حاملگی (دکولمان - پروپا و سایر خونریزی ها)
سوم	آشنایی با وضعیت های پرخطر عوارض بارداری (فشارخون ، هایپر امزیس و...)
چهارم	آشنایی با بیماریهای قلبی- ریوی در دوران بارداری
پنجم	آشنایی با بیماریهای گوارشی - بیماریهای عفونی و عفونت ادراری در دوران بارداری
ششم	آشنایی با بیماری های دیابت - آنمی (تالاسمی - کمبود آهن - کمبود اسید فولیک و سیکل سل در دوران بارداری)
هفتم	آشنایی با کیست تخمدان - اختلال تیروئید و پاراتیروئید در بارداری - موارد جراحی در بارداری
هشتم	(زایمان سریع ، دیستوشی و نمایش بریج)
نهم	(زایمان زودرس، پرولاپس بند ناف و پست ترم)

دهم	آشنایی با اختلالات مایع آمنیوتیک (پلی هیدرامنوس، اولیگوهمینوس) پاره شدن کیسه آمنیوتیک
یازدهم	آشنایی با القای زایمان اپی زیاتومی زایمان با فورسپس و واکيوم
دوازدهم	سزارین - دوقلویی
سیزدهم	آشنایی با اختلالات بعد از زایمان عفونت بعد از زایمان ترومبوآمبولی
چهاردهم	ناباروری و عقیمی
روش های آموزشی (نحوه ارائه درس): ۱- تدریس مباحث با استفاده از شیوه ارائه مجازی و بحث گروهی ۲- پاسخگویی و حل مشکلات دانشجو در طول دوره	
وسایل آموزشی و روش تدریس: سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی، حل مسئله مسئولیت های فراگیران: غیبت غیر موجه منجر به حذف درس خواهد شد. تاخیر بیشتر از یک ربع مانع حضور در کلاس خواهد شد.	
وظایف و تکالیف دانشجو: شرکت در گفتگو و بحث گروهی و پاسخ به سوالات مطرح شده-ارایه مباحث تعیین شده	
روش های ارزشیابی دانشجو (لطفا سهم هر روش برحسب درصد نوشته شود) الف) در طول دوره (آزمون های تکوینی، تکالیف، آزمون میان ترم-حضور و غیاب و نظم و انضباط): ۱۰ نمره ب) پایان دوره: ۱۰ نمره بارم ۲۰ نمره	

منابع اصلی درس: Cunningham F, Leveno K, Bloom S, Spong CY, Dashe J. Williams .obstetrics, 24e. Mcgraw-hill; 2022

•منابع فرعی درس:

1- . Maternity Nursing. An Introduction Text. 19th ed. Leifer . -

۲-پرستاری مادران و نوزادان اثر میترا ذوالفقاری، انتشارات بشری -۱۴۰۰

۳-پرستاری بهداشت مادران و نوزادان اثر ربابه ضیغمی کاشانی - الهه دشتی - محمود بختیاری- انتشارات جامعه نگر

۴-درسنامه جامع بهداشت مادر و نوزاد اثر فاطمه باقری و زهرا عسکری حسینی - انتشارات پرستاران جوان مشهد
-۱۳۹۴

دانشکده علوم پزشکی کاشمر

دفتر توسعه آموزش پزشکی